

De bijeenkomst is tweetalig. De kosten voor deelname, inclusief het middageten, bedragen € 15,- per persoon.

Aanmelden voor het Symposium “Historie zonder grenzen” voor Nederland:

via E-mail, per brief of telefonisch bij de Historische vereniging Zuidoost Drenthe:
voor 14 oktober 2010:

p/a Laan van de Marel 501, 7823 BM EMMEN; e-mail: hzvod@home.nl ;
telefoon: 0591 – 62 58 93 (na 19.00 uur)

Anmeldung in Deutschland:

Studiengesellschaft für Emsländische Regionalgeschichte e.V.:
Vors. Willi Rüländer, Tel. 05961 - 4092
E-mail: wry@rylander.de

Emsländischer Heimatbund e.V.:
Schloss Clemenswerth
49751 Sögel
Telefoon: 05952-93230 Fax: 05952-932340
E-mail: info@ehb-emsland.de

Symposium

Historie zonder grenzen

Geschichte ohne Grenzen

zaterdag/Samstag

16 oktober 2010

**Nederlands / Duitse studiedag in Zwartemeer
Dorpshuis “De Meerstal” Zwartemeer**

Georganiseerd door:

**Stichting Cultuur en Historie Zwartemeer
Studiengesellschaft für Emsländische
Regionalgeschichte
Emsländischer Heimatbund
Historische Vereniging Zuidoost Drenthe**

De geschiedenis van het grensgebied rond het “Swartemeer”.

Het Swartemeer van nu en het Swartemeer uit eennog niet zo lang geleden tijd is de achtergrond voor een bijeenkomst voor zowel Nederlandse, als Duitse geïnteresseerden in de geschiedenis van het grensgebied.

zaterdag 16 oktober 2010

Nederlands / Duitse studiedag te Swartemeer

plaats: dorps huis “De Meerstal”

De Blokken 41, 7894 CH Swartemeer

aanvang: 09.45 uur

Onder het motto “Historie zonder grenzen” staan de volgende inleidingen geprogrammeerd:

“Seltsame Gewässer im Moor”

door: H.H. Bechtluft

Ausgehend vom Tagungsort am alten “Swarten Meer” gegenüber dem “Hebeler Meer”, beschäftigt sich der Referent mit einigen geschichtlichen Aspekten von Gewässern auf dem und im Hochmoor. Es scheint, als habe es früher deutlich mehr grössere “Meere” oder auch kleinerer “Kolke” in der Region gegeben. Viele sind wohl im Laufe der Jahrhunderte verschwunden, bevor präzise Landkarten sie erfassten. Hinzu kamen Wasserläufe in der Moorlandschaft. Einerseits trennten sie als Markengrenzen alte Gemeinden in Drenthe und Emsland. Andererseits waren Bäche in dieser Funktion grundsätzlich akzeptiert und schufen so Nachbarschaft. Ein besonderes Thema der Grenzgeschichte ist die “Nasse Verteidigung” im Osten der Niederlande. Dieser planmässig geförderten Strategie stand auf deutscher Seite nichts Vergleichbares gegenüber. Emsländische Chroniken berichten allenfalls von den “feuchten Folgen”!

“Bewoningsgeschiedenis van het dorp Swartemeer en haar omgeving”

door: Fr. Lübberts

In mijn afstudeerscriptie ga ik allereerst in op het waarom er kanalen moesten komen, hoe kanalen zijn ontstaan en wie daar mede zorg voor heeft gedragen. Vervolgens geef ik aan waar de bewoners uit deze streek vandaan kwamen, maar vooral ook waarom zij zich hier vestigden. Hierbij worden ook aantallen vermeld en dan per dorp en of gehucht.

Om vervolgens tot de conclusie te komen dat een aantal dorpen zijn ontstaan vanwege de veenafgraving, maar dat ook een aantal dorpen aan andere redenen hun ontstaan hebben te danken, o.a. aan de verbouw van boekweit.

“Ontsluiting van het Barger-Oosterveen door kanaalenaanleg”

door: H.H. Lübberts

Een korte aanvulling omtrent het moment waarop de kanalen werden gegraven en daarbij de reden waarom bepaalde kanalen zijn gegraven en de functie van die kanalen. De vraag wordt beantwoord sommige kanalen wel kleine zijkanaaltjes kregen en andere juist niet.

In het boekje van het waterschap Bargerveen getiteld “Plan van aanleg van 1910” en in het boekje “Veenaanleg van 1869”, dat de “Indeeling van het oostelijk gedeelte der Marke van Noord en Zuidbarge” betreft staat hierover ook het een en ander vermeld.

“Der Meppener Grenztraktat von 1824”

door: Chr. Haverkamp

Weil das Bourtanger Moor kaum zugänglich war, fehlte lange eine eindeutig fixierte Grenze zwischen deutscher und niederländischer Seite. Wiederholt kam es daher zu Grenzstreitigkeiten. Am 2. Juli 1824 schlossen das Königreich der Niederlande und das Königreich Hannover den Meppener Grenztraktat. Es war ein Vertrag, in dem beide Staaten die exakt vermessene Grenze erstmals genau markierten. Der Traktat beschrieb den Grenzverlauf und regelte etliche Detailfragen. Einige Bestimmungen sollten im 20. Jahrhundert Bedeutung erlangen – so die Verpflichtung zur Entwässerung, die zum Bau des Walchumer Schlotkes führte. Vom Meppener Grenztraktat leitet sich auch die Bezeichnung Traktatbauern ab, deren Hofflächen beiderseits der Grenze lagen. Der Vertrag spielte schliesslich bei den deutsch-niederländischen Ausgleichsverhandlungen nach dem Zweiten Weltkrieg eine wichtige Rolle.